

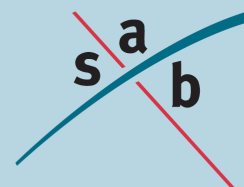
vormvrije m.e.r.-beoordeling

Hardenberg, bedrijventerrein Broeklanden-Zuid

Gemeente Hardenberg

Datum: 24 oktober 2018

Projectnummer: 150457

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De m.e.r.-beoordeling	3
1.3	Leeswijzer	5
2	Kenmerken van het project	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Beschrijving project	6
2.3	Omvang van het project	10
2.4	Overige kenmerken van het project	10
3	Plaats van het project	12
3.1	Inleiding	12
3.2	Het bestaande grondgebruik	12
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	15
4	Kenmerken van het potentiële effect	20
4.1	Inleiding	20
4.2	Archeologie	20
4.3	Geluid	22
4.4	Luchtkwaliteit	24
4.5	Natuur (flora en fauna)	26
4.6	Water	28
4.7	Maatregelen	30
5	Conclusie	31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

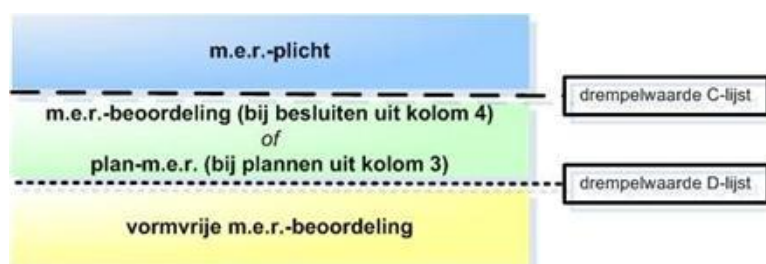
De gemeente Hardenberg heeft het voornemen voor de aanleg Bedrijventerrein Broekland-Zuid ten zuiden van het bedrijventerrein Broeklanden. Alhoewel in eerste instantie sprake was van een groter programma, is inmiddels op basis van een actuele behoefteeraming, de omvang van het plan bijgesteld naar circa 20,5 ha. netto (dit is inclusief de 2 woon-werkkavels aan de Kuilenweg) bedrijventerrein. De bruto oppervlakte (met bijbehorende infrastructuur, groen en waterberging) bedraagt circa 37,7 ha. Er wordt met name ruimte geboden voor grootschalige kavels voor zwaardere milieucategorieën. Ten zuiden van het beoogde bedrijventerrein wordt een voortzetting van het agrarisch grondgebruik planologisch vastgelegd, waarbij geen agrarisch bouwvlak wordt opgenomen.

De beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.11.3 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein'. Het onderhavige plan blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarde van 75 ha. Om die reden is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig. Voorliggend rapport vormt de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

1.2 De m.e.r.-beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.

(Bron: www.Infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, dan moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is vormvrij: de wet schrijft geen procedure voor. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

De realisatie van een bedrijventerrein wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van de bijlagen bij het Besluit m.e.r. Categorie D.11.3 betreft namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 75 hectare of meer."

Onderhavig plan betreft kortweg de realisatie van een bedrijventerrein van bruto 37,7 ha en netto circa 20,5 ha groot. Dit oppervlak blijft onder de drempelwaarde en om die reden is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Criteria voor toetsing

In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde project (aanleg/uitbreiding van een bedrijventerrein) ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r., ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

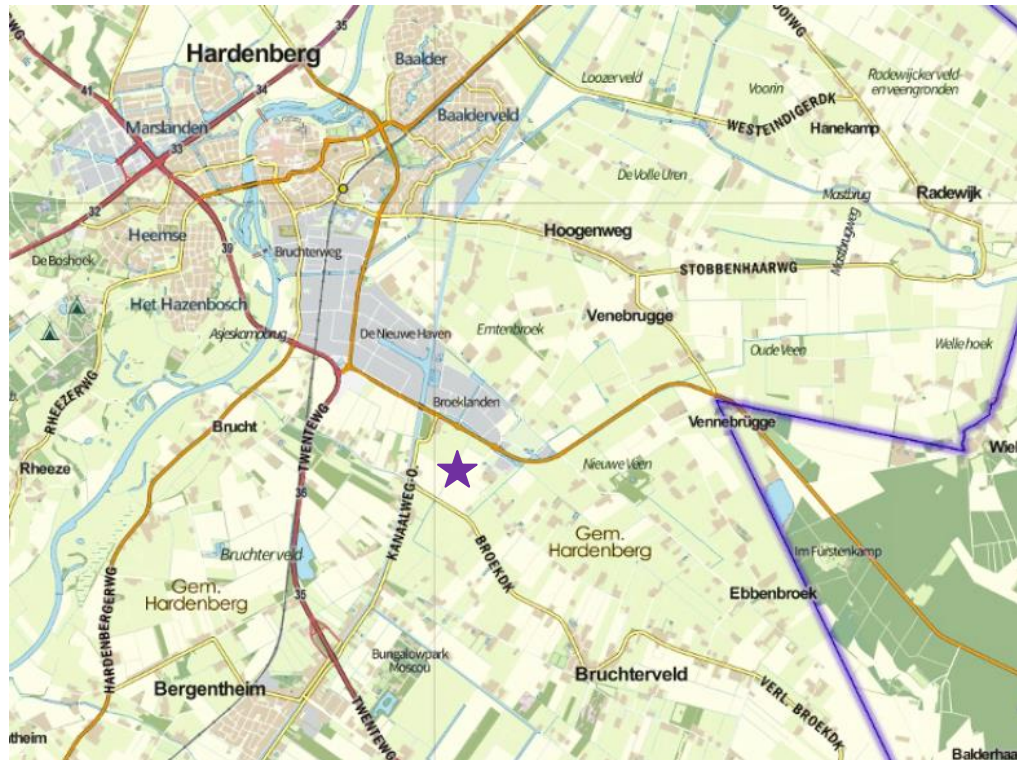
1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige project en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het project in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het project beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

2 Kenmerken van het project

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en de omvang van het project worden in beeld gebracht, Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en het risico op ongevallen.

Topografische kaart met aanduiding plangebied (paarse ster)

2.2 Beschrijving project

Algemeen

Het plangebied biedt ruimte aan de ontwikkeling van netto 20,5 ha aan bedrijventerrein

Het bedrijventerrein Broeklanden-Zuid voorziet in ongeveer 37,7 hectare bruto bedrijventerrein. Het bedrijventerrein wordt gerealiseerd ten zuiden van het bestaande bedrijventerrein Broeklanden. Het bedrijventerrein Broeklanden is een grootschalig terrein voor de zwaardere categorieën bedrijven omvangrijk en/of watergebonden.

Het bedrijventerrein Broeklanden-Zuid zal bestemd worden voor bedrijven in de zwaardere milieucategorieën. De maximale milieucategorie die het bestemmingsplan toestaat is 4.2.

Een klein deel van het bedrijventerrein Broeklanden-Zuid is reeds gerealiseerd. Het betreft de noordoostelijke hoek van het plangebied. Dit kan worden gezien als fase 1 (fase 2 betreft dan het resterende deel van Broeklanden-Zuid). Hier bevindt zich (aan

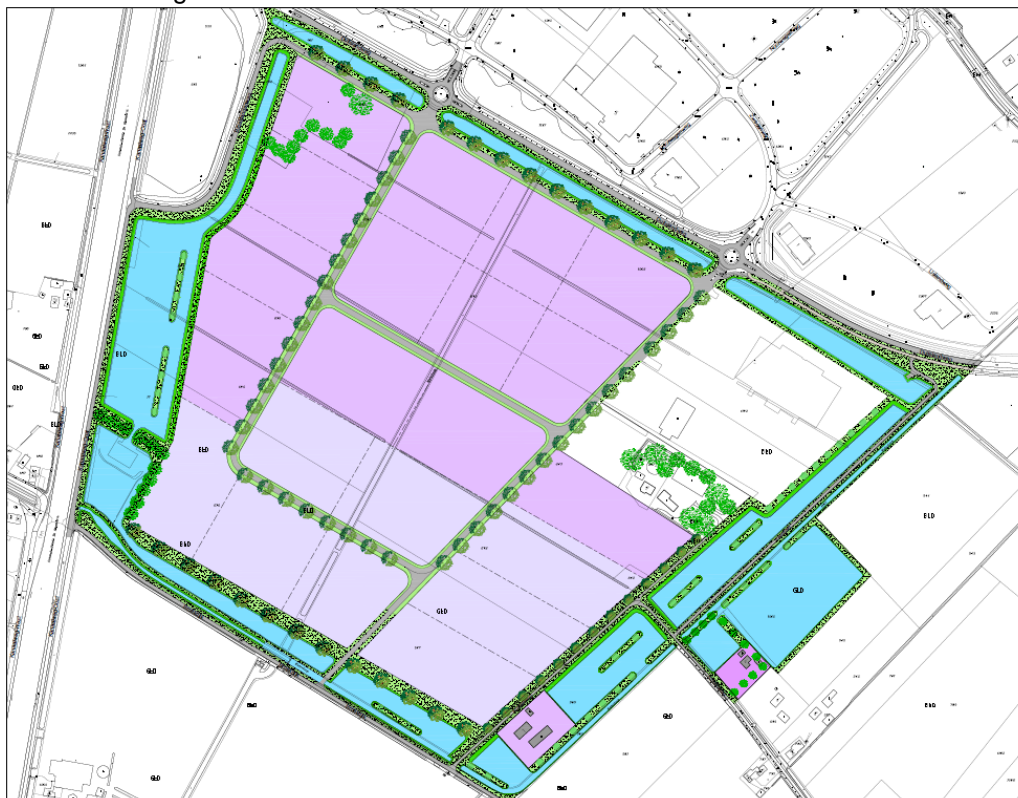
de Frankrijkweg) het bedrijventerrein Moderna Textielservice. Dit terrein maakt ruimtelijk deel uit van Broeklanden-Zuid (en is ook opgenomen in het totale stedenbouwkundige plan) maar valt buiten de grenzen van het nieuwe bestemmingsplan. Het zuidelijke deel van het bedrijventerrein behoudt haar agrarische bestemming.

Stedenbouwkundig plan

Voor het bedrijventerrein is een stedenbouwkundig plan opgesteld. Uitgangspunt voor het ontwerp is een functionele en efficiënte verkaveling. Vooral van belang is een flexibele indeelbaarheid opdat bedrijven van verschillend formaat op het terrein terecht kunnen. Voor de ontwikkeling van Broeklanden-Zuid wordt rekening gehouden met een goede landschappelijke inpassing en fasering van de uitbreiding. Met een flexibele fasering kan worden ingespeeld op de ruimtebehoefte van bedrijven. Daarom moet in de toekomst elke fase een eindfase kunnen zijn, zonder dat de gerealiseerde delen 'verloren' in het landschap liggen en/of niet functioneel zijn (bijvoorbeeld niet goed bereikbaar). Voor de oriëntatie van de nieuwe uitbreiding zal een heldere ontsluitingsstructuur worden aangelegd.

Onderstaand is het stedenbouwkundige plan opgenomen. Hieruit blijkt dat sprake zal zijn van een eenvoudige, bijna orthogonale verkavelings- en ontsluitingsstructuur die is gebaseerd op de onderliggende landschapsstructuur. Hierdoor is in de nieuwe verkavelingsstructuur het oude ontginningspatroon af te lezen.

Het bedrijventerrein wordt op twee plaatsen ontsloten op de Duitslandweg en op één plaats op de Broeklandenweg. Een verbinding aan de zuidzijde op de Broekdijk is uitsluitend bedoeld voor calamiteiten. Langs de buitenranden is ruimte voor water(berging) en groen ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing in de vorm van een groen/blauwe zone.

Stedenbouwkundig ontwerp (SAB, september 2018)

Van de drie bestaande woningen in het plangebied wordt er één woning (Kanaalweg-oost 86a) gesloopt. De woningen Kuilenweg 1 en 4 blijven behouden en worden omgevormd tot woon-werkkavels.

Het stedenbouwkundige plan betreft de zuidflank van het plangebied in de visie. Deze zuidflank blijft agrarisch gebied. De realisatie van bedrijven aan de zuidflank is niet aan de orde, omdat in geen enkel bedrijventerreinenprogramma hier toekomstige capaciteit voorzien. Het stedenbouwkundig ontwerp geeft alleen een mogelijke structuur aan.

Bestemmingsplan

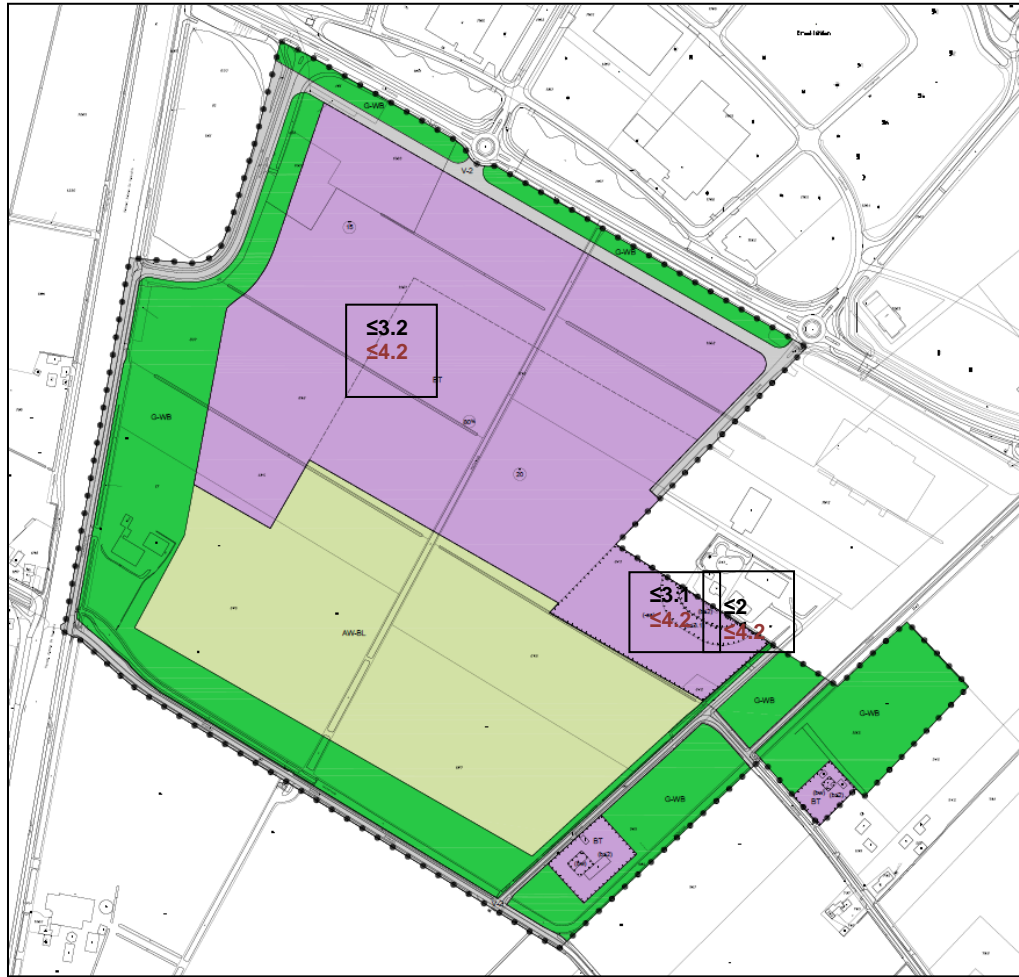
Het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Broeklanden-Zuid' vormt een planologisch-juridische vertaling van het stedenbouwkundige plan. Hierin krijgt het noordelijke deel van het totale plangebied de bestemming 'Bedrijventerrein'. Het zuidelijke deel behoudt de bestemming 'Agrarisch met waarden - Besloten veenontginningslandschap'.

Bestemming 'Bedrijventerrein'

Binnen de bestemming 'Bedrijventerrein' zijn bedrijven tot ten hoogste categorie 3.2 toegestaan. Nabij de kavel Kuilenweg 5 (bedrijfswoning) zijn in een klein gebied lagere milieucategorieën toegestaan, op grond van een toegepaste inwaartse zoning. De twee woon-werkkavels aan de oostrand van het plangebied bieden ook ruimte aan bedrijven in maximaal categorie 2.

Er is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het (onder voorwaarden) toestaan van een bedrijf dat is opgenomen in de naast hogere categorie van de Staat van Bedrijfsactiviteiten dan ter plaatse is toegestaan, dan wel een bedrijf dat voor wat betreft de aard en de omvang van de milieuhinder die het veroorzaakt gelijk gesteld kan worden met een bedrijf van die naast hogere categorie.

Verder is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het (onder voorwaarden) toestaan van een bedrijf dat is opgenomen in categorie 4.2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, dan wel een bedrijf dat voor wat betreft de aard en de omvang van de milieuhinder die het veroorzaakt gelijk gesteld kan worden met een bedrijf van die categorie. Een van de voorwaarden is dat het bedrijf past binnen de gehanteerde geluidverkeering.

Verbeelding bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Broeklanden-Zuid', Hardenberg. In zwart staat de maximale milieucategorie en in bruin de maximale milieucategorie na afwijking vermeld

Uit de specifieke gebruikregels blijkt dat er een geluidsverkaveling is opgenomen, die regels geeft voor het toegestane gecorrigeerde equivalente bronvermogen. In paragraaf 4.3 wordt hier nader op ingegaan.

Uit de specifieke gebruiksregels blijkt verder dat de volgende bedrijven / activiteiten uitgesloten zijn:

- een inrichting waarbij een toename van stikstofemissie vanuit die inrichting plaatsvindt;
- bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen;
- inrichtingen met m.e.r. plichtige en m.e.r.-beoordelingplichtige activiteiten;
- het vervaardigen en/of de opslag van vuurwerk, anders dan ten behoeve van consumentenverkoop.

Overigens zijn er wel bij afwijking functies toegestaan, namelijk detailhandel in brand- en explosiegevaarlijke goederen en bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen. In beide gevallen worden voorwaarden genoemd als het niet onvenredig aantasten van omliggende belangen en gebruiksmogelijkheden.

Bestemming 'Agrarisch met waarden - Besloten veenontginningslandschap'

Binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Besloten veenontginningslandschap' zijn agrarische doeleinden toegestaan. Er is geen bouwvlak opgenomen, waardoor gebouwen ten dienste van bijvoorbeeld dierenverblijven niet zijn toegestaan. In het bestemmingsplan is geen wijzigingsmogelijkheid opgenomen in deze agrarische gronden te ontwikkelen als bedrijventerrein. De mogelijke uitbreiding van Broeklanden-Zuid aan de zuidzijde is daarom ook niet aan de orde en wordt daarom niet in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling meegenomen.

Overige bestemmingen

De groen-/waterstructuur langs de randen van het bedrijventerrein zijn opgenomen in de bestemming 'Groen - Waterberging'. Ten slotte is de hoofdontsluiting van het bedrijventerrein opgenomen in de bestemming 'Verkeer'.

2.3 Omvang van het project

De bruto-oppervlakte van het plangebied bedraagt bruto circa 37,7 ha. Het plangebied biedt ruimte aan de ontwikkeling van netto circa 20,5 ha aan bedrijventerrein. Het bedrijventerrein Broeklanden-Zuid wordt gerealiseerd ten zuiden van de Duitslandweg en zal hier ook op aansluiten. De Duitslandweg is de verbindingsweg tussen Hardenberg en de Duitse grens (richting Itterbeck en Uelsen). Aan de zuidzijde en oostzijde vormen de Broekdijk en de Kuilenweg de begrenzing van het plangebied. Het plangebied grenst ten slotte in het westen aan de Broeklandenweg en Kanaalweg-Oost. De Kanaalweg ligt langs het kanaal Almelo-De Haandrik, een kanaal van Almelo richting Coevorden.

Op het bedrijventerrein kunnen zich bij recht bedrijven vestigen in de milieucategorieën tot en met maximaal 3.2. De ligging van deze categorieën is gebaseerd op inwaartse zonering, waarbij dus rekening is gehouden met de omliggende relevante hindergevoelige objecten. Bij afwijking en onder voorwaarden is de vestiging van bedrijven tot en met milieucategorie 4.2 daarnaast mogelijk.

2.4 Overige kenmerken van het project

2.4.1 Cumulatie met andere projecten

Er is geen sprake van cumulatie met andere projecten. Er hoeft geen rekening gehouden te worden met cumulatie met het bedrijventerrein Broeklanden of het noordoostelijke deel van Broeklanden-Zuid (fase 1). Deze bedrijventerreinen zijn immers reeds gerealiseerd en moeten worden beschouwd als de bestaande situatie. De zuidflank van het plangebied behoudt haar agrarische bestemming.

Zoals uit het stedenbouwkundige plan blijkt (zie paragraaf 2.2), vormen de gronden op termijn mogelijk een uitbreidingsrichting van het huidige voorziene bedrijventerrein. Hiervan is momenteel echter geen sprake. De realisatie van bedrijven op deze locatie niet opgenomen in de regionale en gemeentelijke bedrijventerreinenplanning. Verder biedt ook het bestemmingsplan hier nog geen enkele mogelijkheid voor. Om die reden is de ontwikkeling van de zuidflank van Broeklanden-Zuid nog niet voorzienbaar en hoeft deze ontwikkeling in het kader van cumulatie niet te worden beschouwd.

2.4.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt).

De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied. In het geheel legt het plan hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de tijdelijke realisatie van de nieuwbouw wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De nieuwe bedrijven die worden gevestigd op het bedrijventerrein zullen ook kunnen leiden tot de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder. De bedrijfsprocessen kunnen tot enige hinder op de omgeving (geluid, geur, stof, gevaar) leiden en bedrijfsactiviteiten leiden tot verontreiniging van de bodem. Daar waar potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden, door opslag of gebruik van stoffen, zullen bodembeschermende maatregelen moeten worden genomen conform de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). Dit geldt voor elk bedrijf dat zich binnen het plangebied zal vestigen.

De nieuwe bedrijven hebben verder een verkeersaantrekkende functie. Dit heeft onder meer ook consequenties voor de aspecten lucht en geluid en geur.

2.4.4 Risico van ongevallen

Op grond van het nieuwe bestemmingsplan wordt vestiging van risicovolle inrichtingen op de gronden uitgesloten. Onder een risicovolle inrichting wordt verstaan een inrichting die valt onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het bestemmingsplan staat derhalve geen nieuwe risicovolle inrichtingen toe (bedrijven die vallen onder het Bevi en/of Besluit risico's zware ongevallen). Wel is er een afwijkingsmogelijkheid in het bestemmingsplan opgenomen om deze Bevi-inrichtingen (en overigens ook detailhandel in brand- en explosiegevaarlijke goederen) alsnog toe te staan. In dit geval moet er echter wel aan een aantal voorwaarden voldaan worden, waarmee de gemeente de vestiging van dit type bedrijven in de hand kan houden, mede met het oog op de veiligheid. Het vervaardigen en/of de opslag van vuurwerk, anders dan ten behoeve van de consumentenverkoop, is eveneens uitgesloten op grond van het bestemmingsplan. Mocht op het bedrijventerrein een vuurwerkopslag voor consumentenverkoop worden gevestigd, dan gelden de eisen inzake veiligheid van het Vuurwerkbesluit.

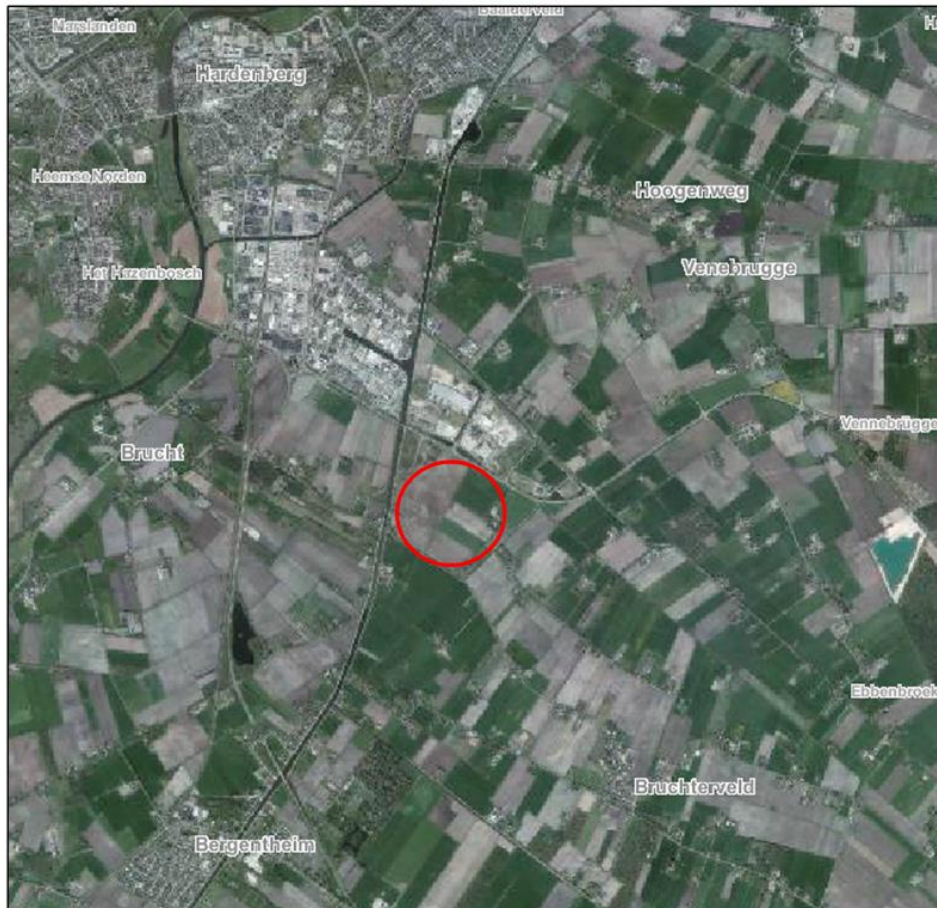
Productieprocessen in zijn algemeenheid kunnen leiden tot de (beperkte) productie van gevaarlijk afval. Bij de vergunningaanvraag bij elk specifiek bedrijf moet aangegeven worden hoe met deze afvalstoffen wordt omgegaan.

Het plan brengt gezien voorgaande geen wezenlijke risico's van ongevallen met zich mee.

3 Plaats van het project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het plangebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

Globale ligging van het plangebied (rood kader) aangeduid op luchtfoto (GoogleMaps)

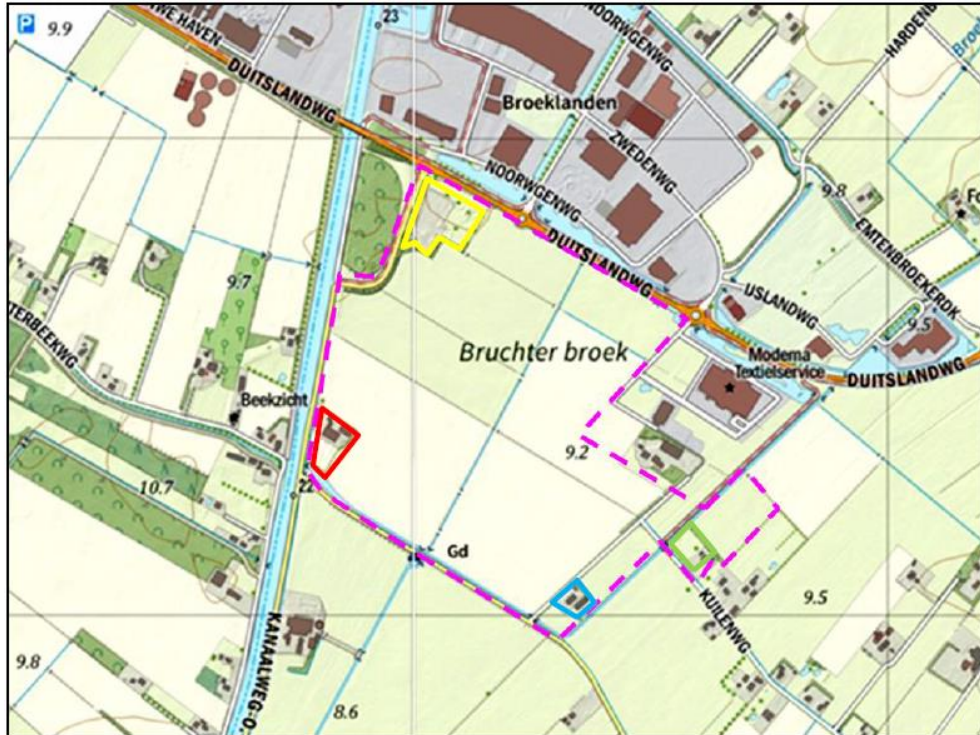
3.2 Het bestaande grondgebruik

Grondgebruik

Het plangebied is momenteel grotendeels in agrarisch gebruik. In de huidige situatie bestaat het plangebied voornamelijk uit laaggelegen gras- en akkerland. Naast agrarische gronden zijn ook nog andere elementen in het plangebied aanwezig. In de noordwesthoek van het plangebied ligt een relatief ruig terrein waar openheid wordt afgewisseld met struik- en braamhagen en boomgroepen. Ook komen enkele lage aarden wallen voor.

In het oosten van het plangebied staan langs de Kuilenweg twee woningen met bijgebouwen. Deze woningen worden nog bewoond. In het zuidwesten van het plangebied is een voormalig agrarisch bedrijf met een leegstaande (bedrijf-)woning en voormalige agrarische bedrijfsgebouwen aanwezig.

Rond de agrarische percelen lopen verschillende watergangen. Het betreffen vaak relatief smalle en kleine watergangen, die vrijwel altijd watervoerend zijn. Van zuidwest naar noordoost loopt een diepere en bredere watergang. In het oosten loopt ook in dezelfde richting een brede watervoerende watergang, net als langs de zuidrand van het plangebied.

Kaartbeeld uit natuuronderzoek (zie paragraaf 4.5) met gehele plangebied rood omkaderd op luchtfoto (Bron: Google Maps). Gele kader: terrein met afwisselend open terrein, struiken en bomen. Paarse kader: leegstaande woning met bijgebouwen gebruikt voor opslag, Kanaalweg-Oost 86a. Groene en blauwe kader: nog bewoonde woningen met bijgebouwen, respectievelijk Kulenweg 4 en 1. Overig: agrarische gronden met watergangen en enkele bomenrijen.

Het plangebied maakt deel uit van het gebied dat bekend staat als Bruchterbroek. Het ligt op de grens van een veenontginningslandschap en een heideontginningslandschap. Dit type landschap kan worden gekarakteriseerd als een vlak, grootschalig en rechtlijnig gebied met half-transparante linten van bebouwing en boombeplantingen. De bebouwing en beplanting zijn geconcentreerd aan de ontginningsbases. Ten behoeve van de turfwinning zijn kanalen gegraven, die nu deels zijn gedempt.

Zicht op plangebied vanaf Broekdijk richting het noorden. In de verte is het bestaande bedrijventerrein Broeklanden zichtbaar, op de voorgrond is de Bruchterbeek goed te zien

De gebiedskenmerkenkaart van de Provincie Overijssel geeft het plangebied het kenmerk 'veenkoloniaal landschap'. In het veenkoloniaal landschap is het hoogveen grootschalig afgegraven en het landschap ontgonnen. Het stelsel van kanalen en waterlopen, wegen en bebouwingslinten bepaalt de maat van de ruimte. Dat heeft grote open ruimtes en vergezichten en het contrast tussen deze ruimtes en verdichte zones (rond de kanalen, wegen en linten) opgeleverd.

Opvallende landschapselementen in de bredere omgeving van het plangebied zijn de Overijsselse Vecht en het bos ten zuiden en oosten van de kruising van de N34 en N36. Ten westen grenst het plangebied ligt het kanaal Almelo-De Haandrik. Verder ten zuiden van het plangebied liggen enkele natuurgebieden.

Luchtfoto van het plangebied met in lichtpaars de plangrenzen (bron: BingMaps)

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt onderstaand beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

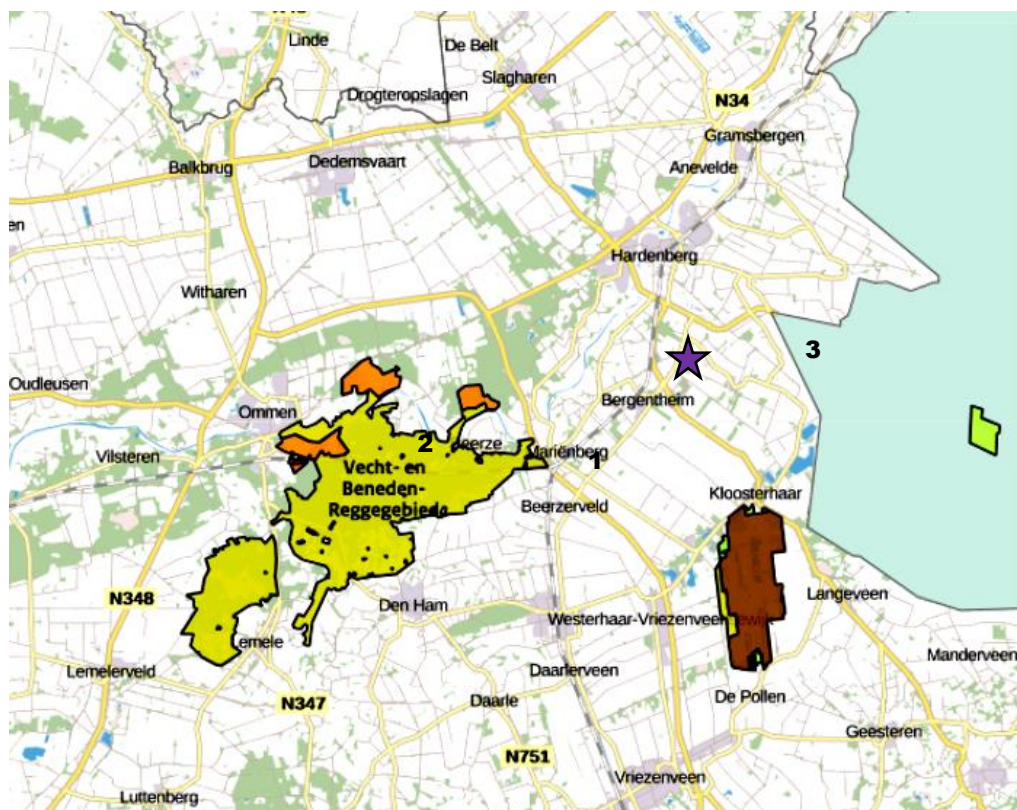
Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
<i>Wetlands</i>	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
<i>Kustgebieden</i>		Het plangebied is niet gelegen in een kustgebied.
<i>Berggebieden en bosgebieden</i>	Boswet	Het plangebied is niet gelegen in een berg- en bosgebied.
<i>Reservaten en natuurparken:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Nationale Landschappen • Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het plangebied ligt niet in een Nationaal Landschap. Het plangebied ligt niet in een Nationaal Park.
<i>Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)</i>	Natuurbeschermingswet 1998 (na 1-1-2017: Wet Natuurbescherming)	In de omgeving van het plangebied liggen Natura 2000-gebieden (zie verder onder 1).
<i>Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden</i>	Europese milieurichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het plangebied ligt niet in gebieden waar basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
<i>Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid</i>	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.

<p>Landschappen van</p> <ul style="list-style-type: none"> • historisch belang • cultureel belang <ul style="list-style-type: none"> ◦ beschermd stads- en dorpsgezicht • archeologisch belang 	<ul style="list-style-type: none"> • Verdrag van Valetta • Monumentenwet • Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan 	<p>In het plangebied zijn delen aangewezen met een archeologische verwachting (zie verder onder 2). Het plangebied betreft geen belangrijk landschap en ook bevinden zich er geen historische bouwwerken of structuren met een beeldbepalende waarde.</p>
---	--	---

1. Natura 2000 gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

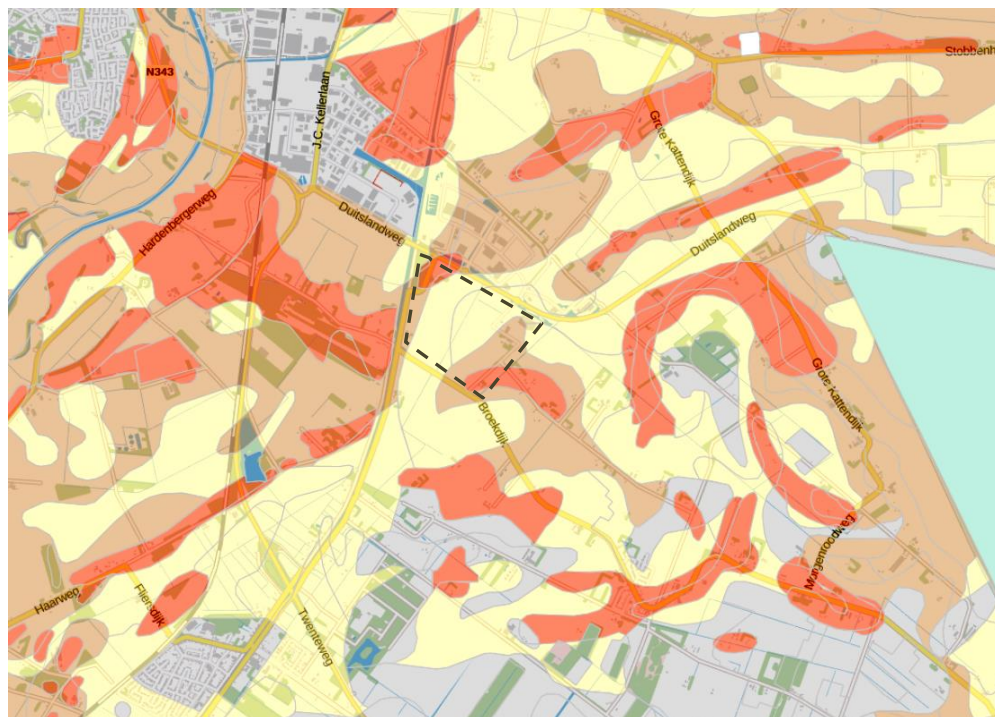
Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied of in een Beschermd Natuurmonument. Wel liggen ten zuiden van het plangebied meerdere Natura 2000-gebieden. Het betreft Engbertsdijksvenen (1) op 5,8 kilometer afstand, Vecht- en Beneden-Reggegebied (2) op 6,4 kilometer afstand en het Duitse Itterbecker Heide (3) op 9,6 kilometer afstand. Op navolgende kaart staan deze gebieden aangeduid, alsmede het plangebied (paarse ster).

Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving (plangebied paarse ster)

2. Archeologische waarden

De gemeente Hardenberg heeft archeologiebeleid vastgesteld en in dit kader is tevens een waarden- en verwachtingenkaart opgesteld. Deze kaart geeft inzicht in de bestaande archeologische waarden in het plangebied. Hierna is een uitsnede opgenomen.

Archeologische waarden en verwachtingenkaart gemeente Hardenberg met globale aanduiding plangebied (zwarte stippellijn)

Uit de voorgaande kaart blijkt dat het plangebied grotendeels is gelegen binnen een lage archeologische verwachting (gele kleur). Delen van het plangebied zijn echter ook aangeduid met een middelmatige verwachting (bruine kleur) of hoge verwachting (oranje kleur).

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

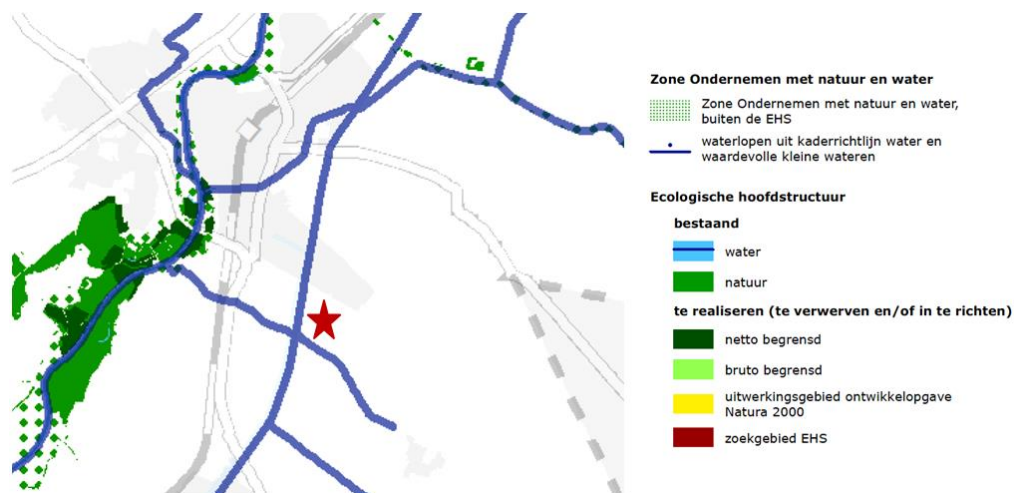
Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Ecologische Hoofdstructuur	Provinciale verordening	Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en ligt ook niet nabij de EHS (de dichtstbijzijnde EHS ligt op 1,5 km afstand)

Weidevogelbeheergebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het plangebied ligt niet in één van beide gebieden. Weidevogelbeheergebied ligt op een minimale afstand van 6,9 kilometer. Ganzenfoerageergebieden zijn enkel te vinden in de gemeentes Steenwijkerland, Kampen en Zwartewaterland.
Waterlopen uit de kaderrichtlijn Water en waardevolle kleine wateren	Provinciale verordening	Het plangebied ligt nabij twee waterlopen die zijn aangeduid (zie verder 3)
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in of nabij een stiltegebied
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

3. Waterlopen

Zowel de watergang noordelijk langs de Broekdijk (zuidelijk in het plangebied) als het Almelo-De Haandrik (westelijk langs het plangebied) zijn aangeduid als 'waterlopen uit de kaderrichtlijn water en waardevolle kleine wateren'. Dit blijkt uit de kaart Ontwikkelopgave EHS en de kaart waardevolle wateren van het Waterschap Vechtstromen.

Uitsnede uit kaart Ontwikkelopgave EHS/Natura 2000 (prov. Overijssel)

Uitsnede uit kaart Waardevolle kleine wateren (Waterschap Vechtstromen)

Voor de waardevolle kleine wateren (WKW) geldt dat de provincie aan de waterschappen heeft gevraagd de ecologische doelen voor deze waterlopen uit te werken. Met de hier geschetste beleidsuitwerking waardevolle kleine wateren wil de provincie Overijssel werken aan de kwaliteit van het oppervlaktewatersysteem. Door herstel van de waardevolle kleine wateren kunnen waterlichamen weer in verbinding staan met ecologische gezonde bovenlopen en brongebieden. Daarnaast biedt het herstel en de bescherming een toegevoegde waarde voor biodiversiteit, landschap, waterkwaliteit, natuur, ruimtelijke kwaliteit en recreatie.

Het waterschap Vechtstromen heeft het kanaal Almelo-De Haandrik en de Bruchterbeek (zuidelijk langs het plangebied) aangeduid als KRW-waterlichaam. De term 'KRW' verwijst naar de Europese Kaderrichtlijn Water. Hierin zijn afspraken vastgelegd die ervoor moeten zorgen dat uiterlijk in 2027 het water in alle Europese landen voldoende schoon (chemisch op orde) en gezond (ecologisch in evenwicht) is. De Bruchterbeek en het kanaal Almelo-De Haandrik zijn in dit kader aangewezen door het waterschap als water waar verbetering van de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater voorop staat.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het project en de plaats van het project zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het plan de aanleg/uitbreiding betreft van een nieuw bedrijventerrein ten zuiden van een bestaand bedrijventerrein. Het plangebied betreft momenteel buitenstedelijk gebied en is momenteel grotendeels in agrarisch gebruik.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het plangebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. Het plangebied is niet gelegen in een gebied met een bijzondere waarde op het gebied van natuur of landschap. Wel geldt dat in de nabijheid enkele natuurgebieden liggen, in de nabijheid waardevolle kleine wateren liggen en er mogelijk sprake is van archeologische waarden.

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- archeologie: er kan sprake zijn van negatieve effecten op archeologische waarden door onderhavig plan.
- geluid: er kan sprake zijn van milieueffecten op de omgeving als gevolg van geluid veroorzaakt door onderhavig plan;
- lucht: er kan sprake zijn van milieueffecten op de omgeving als gevolg van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen, veroorzaakt door onderhavig plan;
- natuur; flora en fauna: het plan kan voor wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna, wat betreft gebiedsbescherming worden geen belemmeringen voorzien;
- water: het plan kan negatieve effecten hebben op de waardevolle kleine wateren / KRW-waterlichamen.

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Archeologie

4.2.1 Huidige situatie

In de bestaande situatie is het plangebied grotendeels open akkerbouwgebied. Dit betekent dat er alleen sprake is van het roeren van de bodem als gevolg van normale agrarische werkzaamheden, zoals diepploegen.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

Het plan behelst de aanleg van een bedrijventerrein. Bij de bouw-, aanleg- en graafwerkzaamheden kunnen theoretisch archeologische waarden worden aangetast. Er is een archeologisch onderzoek uitgevoerd¹ voor het plangebied in het kader van het bestemmingsplan. Dit onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek.

Bureauonderzoek

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied relatief laag ligt ten opzichte van het omringende landschap. Cultuurtechnische bodemingrepen ten behoeve van de landbouw of ontginning kunnen (delen van) het plangebied diep verstoord hebben. Er zijn binnen het plangebied en binnen een straal van 500 m zijn enkele archeologische waarnemingen bekend. Echter, het betreft hier losse vondsten die in de meeste gevallen niet meer in situ gevonden zijn. Dergelijke losse vondsten zijn ook in het onderhavige plangebied niet uit te sluiten. Op basis van de bodemkundige en archeologische gegevens geldt voor het plangebied een middelmatige tot lage archeologische verwachting. Op de relatief hoger gelegen dekzandopduikingen met een intacte podzol kunnen resten (grotere) archeologische nederzettingen aanwezig zijn. Er kunnen archeologische resten verwacht worden die dateren uit het Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd. De eventuele archeologische resten kunnen direct onder het maaiveld worden verwacht. Daarnaast kan in het noordwestelijke gedeelte van het plangebied een pingo-ruïne² worden verwacht. Bij pingo-ruïnes is de kans op archeologische waarden hoog. Bovendien is het bodemarchief van de pingo-ruïnes zeer waardevol.

Veldonderzoek

Uit het veldonderzoek is gebleken dat met name in het noordwestelijke gedeelte van het plangebied, in het bosje ten noordwesten van de Broeklandenweg, (gedeeltelijk) intacte podzolgronden aanwezig zijn. Bij deze gronden is de kans op archeologische waarden hoger dan in het overige gedeelte van het plangebied. Er zijn tijdens het veld onderzoek voor het overige geen indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het plangebied. Tevens zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van een pingo-ruïne in het plangebied.

Conclusie

Gezien het voorgaande kunnen effecten op archeologische waarden worden uitgesloten. Er is sprake van een lage verwachtingswaarde. De enige plek waar mogelijk sprake is van archeologische waarden, het bosje ten noordwesten van de Broeklandenweg, wordt in het kader van de voorliggende plannen ongemoeid gelaten. Verder kan worden aangenomen dat aanleg- en bouwwerkzaamheden conform de WAMZ worden uitgevoerd (dit betekent onder meer dat een archeologische vondst direct wordt gemeld) Er is om die reden sprake van een neutraal milieueffect. Hiermee is eveneens in ieder geval geen sprake van belangrijke nadelige gevolgen.

---

¹ Grontmij, Archeologisch onderzoek Broeklanden Zuid te Hardenberg Inventariserend Veldonderzoek d.d. 3 februari 2009

² Dit is een heuvel in het landschap waaronder zich een ijslens bevindt, zie verder: <http://www.geologievannederland.nl/landschap/landschapsvormen/pingoruine>

4.3 Geluid

4.3.1 *Huidige situatie*

Momenteel heeft het plangebied hoofdzakelijk een agrarische functie. Afgezien van normale agrarische werkzaamheden (zoals ploegen, oogsten, etc.) is hier geen sprake van activiteiten die geluid met zich meebrengen. Verder bevinden zich momenteel drie woningen in het gebied (waarvan één leegstaand) die enige verkeersaantrekkende met zich meebrengen.

In de omgeving bevinden zich functies die geluid met zich meebrengen, met name het bestaande bedrijventerrein Broeklanden (incl. Kop van Broeklanden) en de Duitslandweg, die een belangrijke verkeersfunctie heeft. Het bedrijventerrein is geluidsgezoneerd en de bestaande geluidszone valt deels over het plangebied. Hiermee kan worden geconcludeerd dat zeker aan de noordzijde van het plangebied sprake is van een verhoogde achtergrondconcentratie.

4.3.2 *Effecten ontwikkeling*

Beschikbare onderzoeken

De volgende onderzoeken zijn beschikbaar:

- er is aandacht besteed aan het wegverkeerslawaaï in het kader van het bestemmingsplan. De beoordeling richtte zich met name op de vraag of bestaande woningen in de omgeving een voldoende woon- en leefklimaat hebben.
- er is een akoestisch onderzoek industrielawaai³ uitgevoerd. In dit onderzoek is de geluidhinder op de omliggende woningen aan de orde gekomen.

Gezien voorgaande zijn de milieueffecten als gevolg van het geluid dat bedrijven produceren en het geluid dat verkeer produceert, apart beschreven.

Milieueffecten bedrijven

Uit het onderzoek industrielawaai blijkt dat voor de uitbreiding van het gezoneerde industrieterrein een akoestische invulling (geluidverkaveling) opgesteld is, waarbij de geluidbelasting niet meer dan 50 dB(A) bedraagt ter plaatse van omliggende woningen en voor enkele woningen niet meer bedraagt dan de reeds vastgestelde hogere waarde. Deze woningen zijn in het plangebied gelegen en worden omgevormd tot woon-werk eenheid. Aangezien deze woningen deel uitmaken van het gezoneerde bedrijventerrein, is hier een hogere geluidsbelasting geoorloofd. Verder wordt gesteld dat de geluidsbelasting maximaal 55 dB(A) betreft. Bij een gemiddelde gevelwering van 20-25 dB(A) wordt het maximaal toelaatbare binnenniveau in de woning van 35 dB(A) gehaald. Aangezien het maximale binnenniveau niet wordt overschreden, wordt geconcludeerd dat geen sprake is van een negatief milieueffect. Voor alle overige woningen geldt dat de geluidsbelasting maximaal 50 dB(A). Hier is eveneens geen sprake van een negatief milieueffect.

Aan voorgaande beoordeling moet worden toegevoegd dat het in het bestemmingsplan mogelijk is om bij afwijking een hogere milieucategorie toe te staan, tot maximaal milieucategorie 4.2. Eén van de voorwaarden is evenwel dat het bedrijf past binnen de

---

³ Akoestisch onderzoek Uitbreiding industrieterrein 'Broeklanden - Zuid fase 2' gemeente Hardenberg, Adviesbureau Vobru, 24 oktober 2018, rapport 301/19102018-v1

gehanteerde geluidverkaveling. Ervan uitgaande dat de gehanteerde geluidverkaveling overeind blijft staan, zijn hiermee de milieueffecten hiermee eveneens niet anders dan hiervoor omschreven.

Milieueffecten verkeer

In het bestemmingsplan wordt inzake het geluid veroorzaakt door wegverkeerslawaai gesteld dat het op voorhand niet aannemelijk is dat sprake is van een onaangenaam woon- en leefklimaat.

Het verkeer dat het nieuwe bedrijventerrein oproept, zal worden afgewikkeld via de Duitslandweg en de Broeklandweg (die op haar beurt eveneens via een nieuwe verbinding door het plangebied uitweegt op de Duitslandweg). De Duitslandweg betreft een doorgaande weg tussen Hardenberg en Duitsland (Itterbeck/Uelsen). Direct aan deze weg zijn geen geluidsgevoelige functies (woningen) gelegen. Om deze reden kan worden aangenomen dat er geen sprake is van een negatief milieueffect als gevolg van het onderhavige plan.

Binnen het plangebied zal eveneens sprake zijn van een toename van het verkeer. De twee bestaande woningen Kuilenweg 1 en 4 worden in het plan opgenomen als woon-werkkavel. Hier is in algemene zin een hoger geluidsniveau passend. De woningen liggen beide aan de uiterste oostzijde van het plangebied. De totale toename van het verkeer zal door deze excentrische ligging beperkt zijn. Er kan daarom worden aangenomen dat ook ter plaatse van de bestaande woningen Kuilenweg 1 en 4 geen sprake is van negatieve milieueffecten op dit aspect.

Profiel Duitslandweg (bron: GoogleStreetview)

Cumulatie milieueffecten geluid industrie en en verkeer

Van cumulatie van geluidshinder van industrielawaai en verkeerslawaai kan met name sprake zijn bij de Kuilenweg 1 en 4. Deze woningen bevinden zich echter aan de oostzijde van het bedrijventerrein, op enige afstand van de overige bedrijfspercelen en ook op grotere afstand van de bestaande geluidsbronnen (bedrijventerrein Broeklanden en de Duitslandweg). Om die reden hoeft niet te worden verwacht dat de cumulatie van geluid bij de genoemde woningen leidt tot een negatief milieueffect. Voor het plangebied in het algemeen geldt dat gezien het feit dat geen milieueffecten te verwachten zijn wat betreft verkeerslawaai, geen sprake is van cumulatie van geluidshinder als gevolg van industrielawaai en verkeerslawaai.

Conclusie

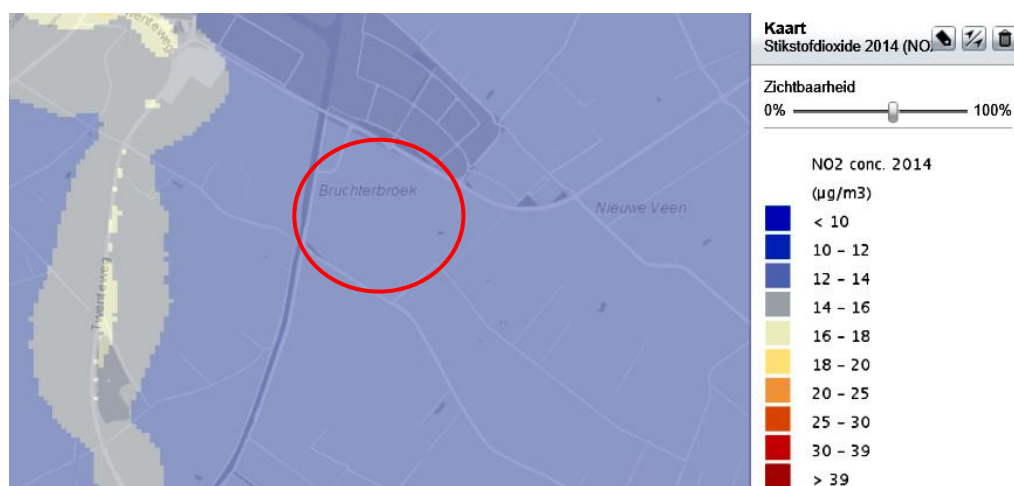
Er is sprake van een licht negatief milieueffect, aangezien onderhavig plan leidt tot een hogere geluidsbelasting op de omgeving. Er is echter, gezien voorgaande, geen sprake van een belangrijk negatief effect.

4.4 Luchtkwaliteit

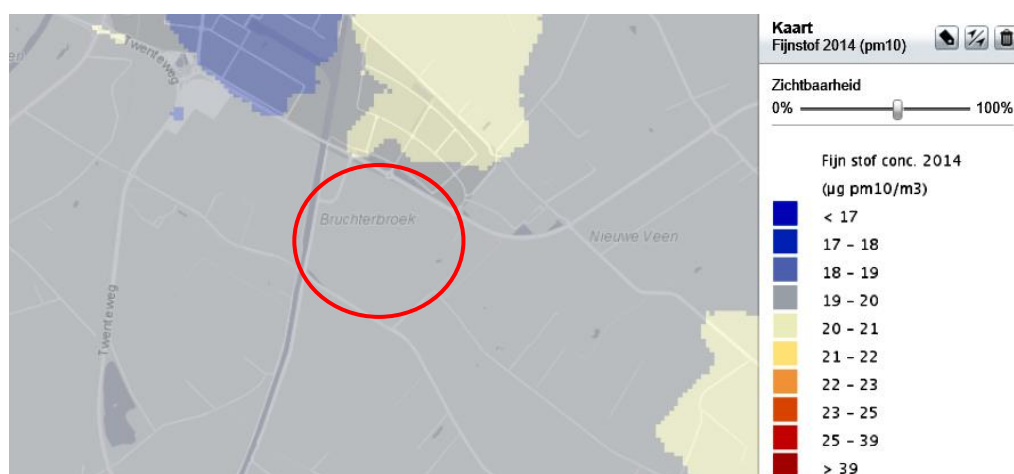
4.4.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn de kaarten met de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO_2), fijnstof (PM_{10}) en zeer fijnstof ($\text{PM}_{2,5}$) bestudeerd.

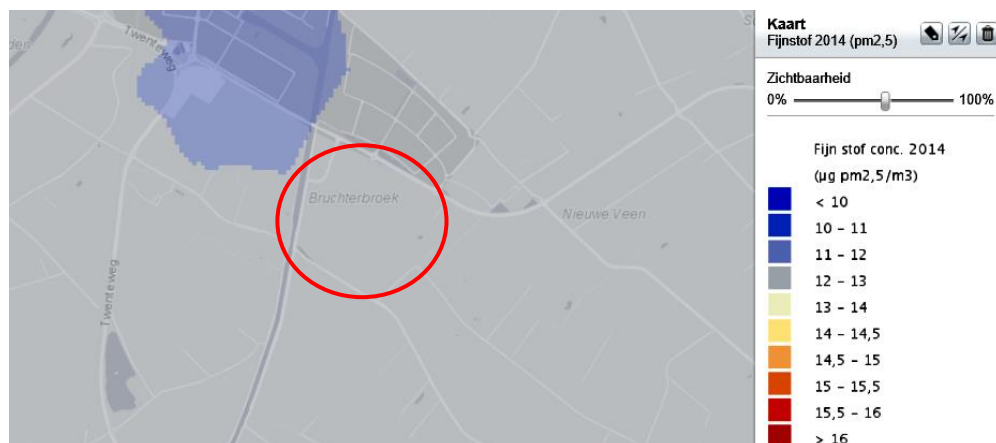
Navolgende kaarten brengen de achtergrondconcentraties in beeld.

Kaart achtergrondwaarden stikstofdioxide (NO_2) 2014 (Bron:AtlasLeefomgeving)

Kaart achtergrondwaarden fijnstof (PM_{10}) (Bron:AtlasLeefomgeving)

Kaart achtergrondwaarden zeer fijnstof ($PM_{2,5}$) (Bron: AtlasLeefomgeving)

Uit de kaarten blijkt dat ter plaatse van het plangebied sprake is van betrekkelijk lage achtergrondconcentraties. Wat betreft stikstofdioxide (NO_2) ligt die op circa 12-14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en bij fijnstof (PM_{10}) op circa 19-20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

In de 'Wet Luchtkwaliteit' (Titel 5.2 Wet milieubeheer) zijn wettelijke grenswaarden genoemd voor de betreffende stoffen; die bedraagt voor de jaargemiddelde immissieconcentraties 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor NO_2 en PM_{10} en 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor $PM_{2,5}$. In alle gevallen blijven de achtergrondwaarden ver beneden deze grenswaarden.

4.4.2 Effecten ontwikkeling

NIBM

Er is in het kader van het bestemmingsplan een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd⁴. Dit onderzoek richtte zich op de mogelijke emissie van luchtverontreinigende stoffen door bedrijven.

De emissies vanwege de activiteiten die binnen het plangebied kunnen worden ontwikkeld zijn berekend aan de hand van emissiefactoren uit de literatuur. De toetsingswaarden volgen uit de Wet milieubeheer. Met een verspreidingsmodel is de immissie in de omgeving van het plan berekend. Bij de toetsing van fijn stof zijn de achtergrondconcentraties gecorrigeerd voor het daarin aanwezige zeezout. Het onderzoek is uitgevoerd conform de van toepassing zijnde regels zoals die volgen uit de Wet milieubeheer.

Situatie	NO_2		PM_{10}		$PM_{2,5}$
	Jaargemiddelde concentratie	Aantal overschrijdingen	Jaargemiddelde concentratie	Aantal overschrijdingen	Jaargemiddelde concentratie
Norm	40	18	40	35	25
Toetspunten	20,26	0	21,85	9	13,81

Tabel: rekenresultaten uit luchtkwaliteitsonderzoek

Uit de berekeningen blijkt dat in alle immissiepunten ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden (normen) zoals deze gelden overeenkomstig de Wet milieubeheer. Dit geldt voor zowel de jaargemiddelde concentraties als het aantal overschrijdingen van de (24-/8-)uurgemiddelde concentratie.

⁴ Luchtkwaliteitsonderzoek ten behoeve van bedrijventerrein Broeklanden-Zuid te Hardenberg, Windmill, 18 oktober 2018, nummer P2016.051.02-04.

Aangezien ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden, kan worden geconcludeerd dat geen sprake is van een negatief milieueffect, of dat er ten hoogste sprake is van een zeer beperkt negatief effect. Er is echter geen sprake van een belangrijk negatief milieueffect.

4.5 Natuur (flora en fauna)

4.5.1 Huidige situatie

Algemeen

Onderhavig plangebied betreft een buitenstedelijke locatie die momenteel grotendeels onbebouwd is en grotendeels in agrarisch gebruik. In de uitgevoerde natuurtoets⁵ is nader ingegaan op de huidige situatie en de bestaande natuur. Er zijn uitspraken gedaan op basis van verspreidingsgegevens alsmede een veldbezoek. Hieruit blijkt het volgende inzake de bestaande situatie:

- Vaatplanten: Het plangebied bestaat voornamelijk uit intensief beheerde akkers en graslanden. Derhalve is de grond (zeer) voedselrijk en verstoord en hiermee geen geschikte groeiplaats voor beschermde vaatplantsoorten.
- Grondgebonden zoogdieren: Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor de das, de waterspitsmuis. Er zijn geen eekhoorns aangetroffen in de bomen. Marters en veldspitmuizen kunnen wel aanwezig zijn; het plangebied vormt voor deze soorten geschikt leefgebied.
Voor het overige zijn sporen van konijnen en reeën aangetroffen.
- Vleermuizen: Het plangebied is niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwwonende of boombewonende vleermuizen. Wel lijkt het plangebied in gebruik te zijn als foerageergebied en vliegroute.
- Vogels: Gezien de aanwezige biotoop (grasland, akker, watergangen, ruige kruidige vegetatie, bomenrijen en –groepen, agrarische bedrijven) is de aanwezigheid van diverse vogelsoorten mogelijk. Er zijn echter geen grote nesten aangetroffen in de bomen. Wel zijn twee buizerds waargenomen. De bestaande gebouwen in het plangebied kunnen tevens een broedplaats vormen voor diverse vogelsoorten. Een huismuis of grote gele kwikstaart wordt niet verwacht, maar de aanwezigheid van de kerkuil of steenuil is wel denkbaar.
Tijdens het veldbezoek zijn verder diverse algemene vogelsoorten aangetroffen.
- Reptielen: Het plangebied is niet geschikt voor reptielensoorten, deze worden dan ook niet verwacht.
- Amfibieën: Alhoewel niet aangetroffen is het plangebied geschikt voor de poelkikker; deze soort is mogelijk aanwezig. Verder zijn de watergangen in het plangebied geschikt voor diverse algemene amfibieënsoorten.
- Vissen: De verwachting is dat er uitsluitend algemeen voorkomende vissoorten in de watervoerende elementen (sloten) in het plangebied aanwezig zijn.
- Insecten/ongewervelden: Er worden uitsluitend algemene insectensoorten verwachten in het plangebied.

---

⁵ Natuurtoets Hardenberg, Bedrijventerrein Broeklanden-Zuid, SAB, kenmerk 150457, 5 december 2016

4.5.2 *Effecten ontwikkeling*

In het voornoemde onderzoek is een onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming (effecten op beschermde natuurgebieden) en soortenbescherming (effecten op beschermde soorten). In de navolgende beoordeling wordt dezelfde indeling gehanteerd.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Zoals besproken in paragraaf 3.3.2 liggen ten zuiden van het plangebied drie Natura 2000-gebieden. Er is een voortoets uitgevoerd om te bepalen of sprake is van mogelijk negatieve externe effecten als gevolg van onderhavig plan op deze Natura 2000-gebieden. Onderzocht is of mogelijk sprake is van storingsfactoren die negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden hebben. Uit deze voortoets blijkt dat hiervan geen sprake is. Wat betreft de storingsfactoren verzuring en vermessing door stikstof uit de lucht worden eveneens geen negatieve effecten verwacht, gezien de bestemmingsmogelijkheden en het stikstofonderzoek⁶. Hiermee worden negatieve effecten voor was betreft verzuring en vermessing niet verwacht.

Overige beschermde gebieden

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op de EHS (na 1-1-2017: de NNN), weidevogelbeheergebieden en ganzenfoerageergebieden, aangezien het plangebied niet en niet in de buurt één van deze beschermde gebieden is gelegen. Ook is geen sprake van effecten op gebieden met natuurwaarden die door de provincie zijn aangewezen als “zone Ondernemen met Natuur en Water” (zone ONW). In deze zone ONW ligt niet alleen het NNN, maar liggen ook nog andere gebieden met natuurwaarden.

Soortenbescherming

Uit het onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van meerdere strikt beschermde soorten in het plangebied kan op voorhand niet worden uitgesloten. Het gaat om de soorten Vleermuis, Buizerd, Kerkuil, Steenuil, Poelkikker, Kleine modderkruiper, Steenmarter en Veldspitsmuis.

De volgende nadere onderzoeken zijn uitgevoerd naar deze beschermde soorten:

- 1 nader onderzoek Steenuil⁷;
- 2 nader onderzoek soorten Vleermuis, Buizerd, Kerkuil, Poelkikker, Kleine modderkruiper, Steenmarter en Veldspitsmuis⁸.

---

⁶ Stikstofdepositie onderzoek ten behoeve van bedrijventerrein Broeklanden-Zuid te Hardenberg, Windmill, 17 oktober 2018, nummer P2016.051.01-05.

⁷ Veldonderzoek steenuil Broeklanden-Zuid te Hardenberg, Adviesbureau Mertens B.V., april 2018, nummer 2017.2847

⁸ Nader onderzoek Flora- en faunawet, Hardenberg, Bedrijventerrein Broeklanden-Zuid, SAB, kenmerk 150457_V2, datum 3 november 2016

Ad 1

Uit dit onderzoek blijkt het volgende:

- het is mogelijk en ook aannemelijk dat de steenuil vaste rust- en verblijfplaatsen heeft gehad in het plangebied. In 2017 en 2018 is de steenuil niet meer waargenomen. De zuidzijde heeft ten opzichte van voorgaande plan een groenbestemming met agrarische natuurwaarden. Het is mogelijk dat de steenuil hierin blijft voortleven als de steenuil terugkeert;
- met de realisatie en gebruik van bedrijventerrein Broeklanden-zuid te Hardenberg zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen en geen leef- en foerageergebied van de steenuil verloren gaan. In de omgeving is ook voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar.
- Effecten op de steenuil worden uitgesloten.

Ad 2.

Uit dit onderzoek blijkt dat:

- in het plangebied de soorten buizerd, kerkuil, poelkikker, steenmarter, vleermuis en veldspitsmuis niet aanwezig zijn en dat geen essentiële elementen aanwezig zijn;
- de kleine modderkruiper voorkomt in een watergang binnen het plangebied. Ook ligt een essentieel deel van een territorium van de steenuil in het plangebied. De kleine modderkruiper valt onder beschermingsregime 2. Indien volgens een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet in combinatie met een ecologisch werkprotocol wordt gewerkt, zijn de werkzaamheden wettelijk toegestaan. Werkzaamheden aan de watergangen moeten op alle locaties uitgevoerd worden waar mogelijk de kleine modderkruiper aanwezig kan zijn.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat er wat betreft de *gebiedsbescherming* geen sprake is van een negatief milieueffect.

Wat betreft de *soortenbescherming* kan worden gesteld dat het plan in enige mate zal leiden tot de verstoring van diverse algemene soorten die momenteel in het plangebied verblijven. Van de op grond van de Flora en Faunawet (na 1-1-2017 Wet natuurbescherming) beschermde soorten, blijkt geen sprake te zijn van de verstoring van beschermde soorten.

Geconcludeerd wordt dat sprake is van een neutraal milieueffect wat betreft gebiedsbescherming en een neutraal effect wat betreft soortenbescherming. Er is geen sprake van een belangrijk negatief effect.

4.6 Water

4.6.1 Huidige situatie

Het plangebied grenst aan de zuidzijde aan de watergang die direct noordelijk langs de Broekdijk loopt. Dit is de Bruchterbeek (peilvak 798, winterpeil 6,98 m+NAP, zomerpeil 7,30 m +NAP).

Verder ligt onderhavig plangebied ten oosten van het kanaal Almelo-De Haandrik. Het grenst niet direct aan dit kanaal. De Kanaalweg-Oost is gelegen tussen het plangebied en deze watergang.

*Kanaal Almelo-De Haandrik vanaf
Kanaalweg-Oost*

Watergang langs Broekdijk (GoogleMaps)

4.6.2 Effecten ontwikkeling

Er is in het kader van het bestemmingsplan een waterparagraaf¹⁰ opgesteld waarin de toekomstige waterhuishoudkundige situatie is beschreven.

Waterstructuur bedrijventerrein Broeklanden-Zuid

In het schetsontwerp is de ruimte voor waterberging en groen geprojecteerd aan de randen van het gebied in de vorm van een 'blauw-groene zone'. Deze overgangszone van bedrijventerrein naar buitengebied zal benut worden voor natuurlijke nazuivering en het bergen van hemelwater. Aan de oostzijde van het plangebied is ook ruimte voor een blauw-groene zone en deze zal door waterschap Velt en Vecht gebruikt kunnen worden voor waterberging als alternatief voor de waterberging Broekdijk volgens waterbeheersplan Brucht. De groen-blauwe zone wordt dusdanig ingericht dat er voldoende hemelwater kan worden geborgen binnen het plangebied.

Binnen het plangebied wordt het bestaande waterpeil van 7,70 m+NAP gehandhaafd. Het hemelwater wordt gescheiden afgevoerd van het afvalwater. Voor de afvoer van hemelwater is gekozen voor een infiltratietransport-riool (IT-riool). Bij hoge grondwaterstanden en hevige buien wordt het water afgevoerd naar de blauw-groene zone.

Watergang langs Broekdijk; Bruchterbeek

De watergang wordt niet aangesloten op het watersysteem van Broeklanden-Zuid; er is hier sprake van een waterpeilscheiding. Uit de waterparagraaf blijkt dat het gebied qua water omsloten wordt door het IT-stelsel en de Bruchterbeek die aan de westzijde van het plangebied is gelegen.

De functie van de Bruchterbeek als waardevolle kleine watergang blijft behouden. Omdat deze ter hoogte van het bedrijventerrein grenst aan een brede groen-blauwe zone, liggen hier volop mogelijkheden om de ecologische waarden te versterken. Om die reden is sprake van een neutraal tot licht positief milieueffect.

Kanaal Almelo-De Haandrik

De planontwikkeling sluit niet aan op het Kanaal Almelo-De Haandrik en heeft daarom ook geen effect op het kanaal.

Conclusie

Er is geen sprake van een negatief milieueffect en mogelijk voor wat betreft de Bruchterbeek sprake van een licht positief milieueffect. Er is in ieder geval geen sprake van een belangrijk negatief effect.

---

¹⁰ Waterparagraaf Broeklanden Zuid 2012, gemeente Hardenberg d.d. 26 juni 2012, zaaknummer 284222

4.7 Maatregelen

Een manier om effecten uit te kunnen sluiten, is het nemen van maatregelen zodat mogelijk negatieve effecten zullen uitblijven. Het gaat dus niet om maatregelen die negatieve effecten (elders) compenseren, maar om het voorkomen of reduceren van de negatieve effecten van een besluit of feitelijk handelen door het treffen van maatregelen.

Archeologie

Negatieve gevolgen voor archeologische waarden kunnen worden voorkomen door bij bouw-/graafwerkzaamheden zorgvuldig te werken, bijvoorbeeld door deze werkzaamheden onder archeologische begeleiding te laten plaatsvinden.

Geluid

Geluidhinder als gevolg van verkeer zou kunnen worden beperkt door te werken met typen bestrating die weinig geluidhinder met zich meebrengen. Geluid als gevolg van de bedrijven kan eveneens met passende maatregelen worden beperkt; bijvoorbeeld door het realiseren van stille installaties en geluidsdichte bedrijfsruimtes.

Ecologie

In de broedperiode van vogels (globaal half maart tot half augustus) kunnen vogels in de buurt van het plangebied broeden. Om verstoring van deze broedvogels te voorkomen worden de aanlegwerkzaamheden daarom buiten deze periode gestart. Als buiten de broedperiode wordt gestart met bouwen, merken vogels bij het zoeken naar een geschikte nestlocatie dat rond het plangebied teveel verstoring is, waardoor ze elders een geschikte nestlocatie zoeken.

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van de realisatie van het bedrijventerrein Broeklanden-Zuid belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten.

De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Archeologie	De archeologische verwachtingswaarde is laag en om die reden wordt uitgegaan van een neutraal milieueffect. Er is hiermee dus ook zeker geen sprake van een belangrijk negatief milieueffect
Geluid	Aangezien de geluidsbelasting toeneemt is sprake van een negatief effect, maar dit is niet van dien aard dat dit is aan te merken als belangrijk nadelige effecten.
Lucht	Er is geen sprake is van een negatief milieueffect, of ten hoogste van een zeer beperkt negatief effect. Er is echter geen sprake van een belangrijk negatief milieueffect.
Natuur (Flora en Fauna)	Er is geen negatief milieueffect voor wat betreft gebiedsbescherming en soortenbescherming.
Water	Er zijn geen belangrijke nadelige gevolgen te verwachten, tot zelfs licht positieve gevolgen.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu ter plaatse. Ook is geen sprake van negatieve cumulatieve effecten met andere projecten. Voor de meeste milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt of dat slechts sprake van een beperkt tijdelijk negatief effect tijdens de aanleg. Voor één aspect (water) is zelfs sprake van een licht positief effect. De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.- (beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Archeologisch onderzoek
- Natuuronderzoek / Voortoets
- Nader onderzoeken Flora en Fauna
- Akoestisch onderzoek industrielawaai
- Stikstofonderzoek
- Onderzoek luchtkwaliteit
- Waterparagraaf

Overig

- Concept-ontwerpbestemmingsplan Hardenberg, bedrijventerrein Broeklanden-Zuid

Bronnen

- Risicokaart www.risicokaart.nl
- Atlas leefomgeving <http://www.atlasleefomgeving.nl/kijken>
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) <http://pdokviewer.pdok.nl/>
- Milieu-kenniscentrum Infomil <http://www.infomil.nl/>
- CBS-Statline, statistische informatie <http://statline.cbs.nl/Statweb/>
- Wetgeving, overheidsportal <http://wetten.overheid.nl/zoeken>
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 <https://calculator.aerius.nl/calculator/>
- Natura 2000 Database <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>
- Atlas Overijssel http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1
- Gemeente Hardenberg; Archeologiebeleid <https://www.hardenberg.nl/inwoners/bouwen-en-verbouwen/archeologie.html>